

Izhaja razen pondeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Frančiškanska ulica št. 6/I.,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Prostor 1 mm x
55 mm po K 1·20. Uradni
razglaši, poslano ter no-
tice isti prostor K 1·60.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratične stranke.

Dogodki v Primorju in Dalmaciji in naša stranka.

Protiv vsaki vojni!

Načelstvo soc. dem. stranke za Slovenijo se je v svoji zadnji seji z dne 21. julija 1920 bavilo z zadnjimi dogodki v Dalmaciji in Primorju.

Načelstvo izjavlja, da obsoja vsako nacionalistično huiškanje to in onostran demarkacijske črte, ki bi utegnilo novzročiti novo kruprelitje med narodi. Slovenski razredno zavedni soc. dem. proletariat bo nastopil kakor en mož proti vojni v zvesti, da je s tem edini s proletariatom celega sveta, posebno pa z italijanskim, ki bo dogodek v Dalmaciji

V Ljubljani, dne 21. VII. 1920

Načelstvo ISDS. v Ljubljani.

Glede odpuščanja železničarjev iz službe.

Interpelacija narodnega poslanca s. Iosipa Kopača na ministra za promet.
dne 17. jul.

V zadnjem času odpuščajo železničarske oblasti vseh direkcij maso železničarjev. Dosedal je odpuščenih približno 3500. Približno 2000 od teh odpuščenih so stari uslužbenci, ki imajo 10–30 letno službeno dobo s pravico penzije. Tudi ostali so izvezani v dolgoletni železnični službi.

Vprašam g. ministra:

1. Se li vršilo ta odpuščanja z nesvinim znanjem?

2. So li ti odpuščenci sovišni na naših železnicah?

3. Kake posledice bode pretrpel naš železnički Saobračaj radi tako velikega števila odpuščenih strokovno izobrazjenih železničarjev?

4. Hoče li minister odrediti, da se vse odpuščene, kateri niso zakrivili ničesar proti kazenskemu zakonu, takoj sprejmejo nazaj na svojo dolžnost in da se jim naknadno odškoduje materialna škoda radi teča odpušča?

Minister za promet je odgovoril te dni na vprašanje s. Kopača takele:

1. Povodom zadnjega štraika je bilo železničkim direkcijam izданo naročilo, načrtovalo proti onim uslužbencem, kateri so bili kolodvie, ali so se udejstvovali v večji meri kot člani štrajkovnih odborov, po obsežnih zakonih. Za direkcije izven Srbije obstoji za slučaj štraika in pasivne rezistence železničkega objekta še posebno postopek, po katerem direkcije same vrše dolžnost izjemnih disciplinarnih sodišč namesto redovnih. Direkcije so na osnovi izvršenih izločenij v vsakem slučaju donesle svojo odsodbo, postopek je torej popolnoma osnovan na podlagi zakona. Za direkcijo Beograd ni takega izjemnega disciplinarnega sodišča, pač tu vrši izločenje radi štraika redno disciplinarno sodišče direkcije.

Števila železničarjev, ki so bili radi krivide na sodelovanju pri štraiku in na podlagi dovedenih izidov odpuščeni iz službe, ne moremo točno dovedati, ker ni še podrobnih poročil s strani direkcij, a že sedaj lahko potrdimo, da to število ni niti od daleč tako veliko, kakor to trdi internelant. Lahko, da jih je samo nekoliko sto-

in Primorju gotovo trezno proučil in našel, da je povzročilo te dogodke le zavlačevanje mehane ureditve med obema sosednjima narodoma, in obenem uvidel, da omenjeni dogodki niso izvrali Jugoslovani, ter se prepričal, da so vse domneve, kakor da bi se iskal od naše strani povodov za novo volosko, brez vsake dejanske podlage in v očitnem nasprotiu z delstvi.

V Ljubljani, dne 21. VII. 1920

Načelstvo ISDS. v Ljubljani.

Konec odpuščanja železničarjev iz službe.

Interpelacija narodnega poslanca s. Iosipa Kopača na ministra za promet.
dne 17. jul.

V zadnjem času odpuščajo železničarske oblasti vseh direkcij maso železničarjev. Dosedal je odpuščenih približno 3500. Približno 2000 od teh odpuščenih so stari uslužbenci, ki imajo 10–30 letno službeno dobo s pravico penzije. Tudi ostali so izvezani v dolgoletni železnični službi.

Vprašam g. ministra:

1. Se li vršilo ta odpuščanja z nesvinim znanjem?

2. So li ti odpuščenci sovišni na naših železnicah?

3. Kake posledice bode pretrpel naš železnički Saobračaj radi tako velikega števila odpuščenih strokovno izobrazjenih železničarjev?

4. Hoče li minister odrediti, da se vse odpuščene, kateri niso zakrivili ničesar proti kazenskemu zakonu, takoj sprejmejo nazaj na svojo dolžnost in da se jim naknadno odškoduje materialna škoda radi teča odpušča?

Minister za promet je odgovoril te dni na vprašanje s. Kopača takele:

1. Povodom zadnjega štraika je bilo železničkim direkcijam izdan

o naročilo, načrtovalo proti onim uslužbencem, kateri so bili kolodvie, ali so se udejstvovali v večji meri kot člani štrajkovnih odborov, po obsežnih zakonih. Za direkcije izven Srbije obstoji za slučaj štraika in pasivne rezistence železničkega objekta še posebno postopek, po katerem direkcije same vrše dolžnost izjemnih disciplinarnih sodišč namesto redovnih. Direkcije so na osnovi izvršenih izločenij v vsakem slučaju donesle svojo odsodbo, postopek je torej popolnoma osnovan na podlagi zakona. Za direkcijo Beograd ni takega izjemnega disciplinarnega sodišča, pač tu vrši izločenje radi štraika redno disciplinarno sodišče direkcije.

Števila železničarjev, ki so bili radi krivide na sodelovanju pri štraiku in na podlagi dovedenih izidov odpuščeni iz službe, ne moremo točno dovedati, ker ni še podrobnih poročil s strani direkcij, a že sedaj lahko potrdimo, da to število ni niti od daleč tako veliko, kakor to trdi internelant. Lahko, da jih je samo nekoliko sto-

in manipulaciji z državnimi papirji, o rudosledstvu, vojnih pristojbinah, punciranju dragih kovin, merosodstvu ter zakoni in naredbe o deželih in občinskih dokladah. Tudi izvedba davčne reforme bo slonela v prvi vrsti na ramah davčnega uradništva.

Pri okrainih davčnih oblastnih na- meščenih davčnih uradnikov opravljajo nosile, kakor konceptni uradniki-bravni, ki imajo vodilna mesta in vrše davčno - kazensko postopanje. Pri finančnih oblastnih drugih inštan- cijah nameščeni davčni uradniki opravljajo samo konceptna dela.

Nekdanja bosanska vlada je z na- redbo dne 3. julija 1909, št. 126.941,

že normirala kot postavni pogoj za sprejem v davčno službo popolno srednjo šolo z maturo. Enako je to v Hrvatski in Slavoniji ter Vojvodini.

»Društvo davčnih uradnikov za Slo- venijo« se poteguje sedan za isti po- gaji v svoji spomenici z dne 14. lu- lia t. l.

Vprašam gospoda ministra:

1. Ali je pribavljen, da normira

kot postavni pogoj za sprejem v dav- čno službo absoluirano srednjo šolo z maturo ali absoluiranje enakovred- nega zavoda in tako izvede uvrstitev davčnih uradnikov v skupino ma- turantov v soglasju z zgoraj omenje- nimi pokrajinami?

2. Ali je pribavljen, da upošteva

dri definitivni preuredbi službeno do- bo z dali službu dočasnih davčnih uradnikov v nevhodnem štadiju tako, ka- kor bi bili ti uradniki nastopili svojo

službo kot maturant?

V Belgradu, dne 17. julija 1920.

Vladna kriza.

Kriza se zapleta.

Zastopniki jugoslovanske buržauzije so

se zopet enkrat sprekli in nastala je kriza.

Meščanskim strankam se gre tu, kakor vedno, za strankarske interese; kajti če bi res bil „za delo v blagor. ljudstva“, bl

prav gotovo ne imeli skoraj vsak mesec

krize. Povod za odstop vlade je bil že § 15. volilnega reda, ki odreka uradništvu

pasivno volilno pravico. Seveda je ta po-

vod le formalen. V resnici gre pri tem §

le za demagoštvvo, sicer pa so vzroki krize

predvsem tle: vprašanje izvoza in uvoza,

sestava pokrajinskih vlad in agrarno vpra- sanje v Bosni.

Kriza se čim dalje bolj zapleta in

menda še ne bo kmalu rešena. Gleda § 15.

mislijo politični krogi, naj se ga primerno

izpremeni in se sodnikom, profesorjem,

zdravnikom, inženjerjem in vsem, ki se kot

uradniki nahajajo v državni službi, od-

vzame pasivna volilna pravica. Demokrati

zahtevajo glede volitev v konstitutu, da

se dan volitev dolci se pred sestavo nove

vlade in sicer, da bi se volitve vršile me-

seca novembra. Gleda občinskih volitev v

Sloveniji zahtevajo, da se odpravi ženska

volilna pravica. Gleda vprašanje izvoza in

uvoza so srbski radikalci pripravljeni na

kompromis z demokratimi. Gleda rešitve

agrarnega vprašanja v Bosni vztrajajo demokrati na svojem stališču. Gleda sestave

pokrajinskih vlad zahtevajo demokrati zase

poverjenišča za notranje zadave in za

prostvo. Dr. Vesnič pa noče pristati na

to, da bi dobili demokrati podpredsedni-

štvo in poverjeniščvo za prostvo v po-

krajinskih vladah in Zagrebu in v Ljubljani,

ter predsedniško in podpredsedniško mesto

v Bosni. Demokrati zahtevajo dalje mesto

predsednika parlamenta, ohe podpredsed-

niki mest pa naj bi dobila parlamentarna

zajednica. Kot kandidati za mesto predsed-

nika parlamenta se imenujejo Veljković,

Drašković, Pečić, zadnjega parlamentarna

zajednica odločno odklanja, in Vesnič je

izjavil, da na to zahtevo demokratov ne

more pristati. Končno zahtevajo še demo-

krati, da se zamenja minister za vojno in

mornarico.

Pogajanja za sestavo nove vlade se

ne deležijo v imenu strank in klubov dr.

Vesnič, dr. Drašković (mesto Lj. Davidovića), dr. Ninčić, Sv. Prličević in dr. Ko-

rošec. Nekateri pričakujajo celo Pašča.

Zagreb, 28. »Novost« prinašajo

o vzrokih vladne krize iz Belgrada

informacije, da je ta kriza nastala ra- di tega, ker so se hoteli nekateri čla- ni vlade odtegniti razjašnjenju posled- nih dogodkov, ki jih je povzročila Italija. Istotako je bilo potreba, da se zavrne pisanje našega tiska, ki je stalno pod vplivom italijanskega izziva- vanja, na naše notranje razmere in ga odvrniti od razmotrovanja v naših zunanjih razmerah. Kar se tiče krize same, se čimdale boli kaže, da bo do- da vlada bržkone ne bo več kon- centracijska. Včeraj se je vsekakor razpravljalo v parlamentarnih krogih o resni možnosti, da bo sestava kabineta poverjena Nikoli Pašču, ki bi jo sestavil iz radikalcev in democ- ratov.

VESNIČ BOLAN.

Belgrad, 25. Včeraj popoldne je nemudoma obolel ministrski pred- sednik dr. Vesnič tako, da je moral leči v posteljo. Dr. Vesnič je obolel vesled napornega dela zadnjih dni. V parlamentarnih krogih se širijo razprave o resni možnosti, da bo sestava kabineta poverjena za primer, da bi trajala dalje časa, znatno vpli- vati na rešitev sedanja vladne krize. V parlamentarnih krogih se širijo glasovi, da bi bil v tem primeru naj- pozvan iz Pariza Nikola Pašč, ki bi mu regent over

stalne doklade za čezurno in nočno delo.

Ministrstvo za šume in rude obnavlia da odsele lovskih kart ne bodo več dajale upravne oblasti, temveč zveza lovskih udruženij in gozdarske uprave. Obenem so se določile nastopne cene za lovsko karto: Za lov v vsem kraljestvu 50 dinarjev na leto, za eno okrožje 30 dinarjev, za enokraj pa 20 dinarjev.

Politični pregled.

+ Kongres tretje internacionale se je sestal 19. t. m. v Petrogradu. Delavci iz celegaseta so prihitali na to slavnost.

Zlakovje je otvoril sejo, spominjajoč se najprej padlih in zaprtih komunistov. Na kongresu se bo razoravljalo tudi o razmerju do nemških neodvisnih in do francoskih socialistov. V predsedstvo so bili izvoljeni: Levi (Nemčija), Rosmer (Francoska), Scrat (Italija), Ljénin in Zinovjev (Rusija). — Kongresa so se udeležili Nemci z delegati komunistične, komunistično - delavske in neodvisne stranke. Francoska je zastopana s 6 očlanci, Italija s 4, Angleska 2, Združene države 5, Nemška Avstrija 3, Madžarska 2, Bolgarija 3, Jugoslavija 2 itd. Vse skupaj je zastopanih 51 držav. Na kongresu bodo razpravljali o sledenih v pisanjih: Delavska zveza celega sveta proti sili kapitalizma. —

+ Nemčija varuje svojo neutralnost. Z ozirom na boje, ki se vrše med Rusi in Poljaki neposredno ob meji Vzhodne Prusije, in da bi vsled vstopa bojujočih se čet in beguncov na prusko ozemlje ne moglo priti do kakih zapletanj, je nemška državna, da varuje svojo neutralnost in zagotovi presto izvrševanje svojih dolžnosti, na podlagi člena 48 odstavka 2 državne ustawe izdala izredne predpise za vojno okrožje.

+ Za enotnost tešinskega ozemja. Pri voditelju Šlezijancev, Koždonu, se imenuje zastopnik Nemcev, ki hčijo skupno s Čehi posredovati v Puli in Pragi radi enotnosti tešinskega ozemja.

+ Določitev mej med Bolgarijo in Jugoslavijo. Jugoslovanska delegacija za delimitacijo z Bolgarsko je odpotovala na tri mesta.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji „Svoboda“.

Novice.

— Zverinstva madžarskih belih teroristov. V Zagrebu je bil dne 4. t. m. na čehoslovaškem konzulatu končan zapisnik s pripadnikom čehoslovaške republike, ki se povrnih iz tabora interniranec v Zalaegerszegu. Bil je brez vzroka prijet, ko je prekoračil mejo na potu v Cuprijo, kjer je že pred vojno delal v tamoznji sladkorni tovarni. Takoj so mu vzel potni list in ga preko Budimpešte eskortirali v Zalaegerszeg. Po njegovih izjavah se nahaja tam preko 1000 civilnih interniranec, večinoma Jugoslovjan in Čehoslovakov. Kot samovidec navaja barbarsko, nečlovečko postopanje Madžarov in pravi: „Dajali so nam ušnice, ki so bile na dnevnem redu, in nam pulili lase z glave ter nas silili jih jesti. Z gorečimi cigaretami so nam palili lica in nas silili izleti pljuvalnik. Brez sodnega izsledovanja so obesali nesrečne žrtve na zverinski način.“ Posmejivali so se jim in jih pred usmrtnitvijo večkrat na vrvi potegovali gori in dol. Šele po teh grozotah so jih usmrtili in kričali: „Pojdi k Petru!“ V vlaku, v katerem so nas vozili iz Budimpešte, so mnogo žrtev zaklali z bodali in jih potem vrgli iz vagona, češ, da so hoteli pobegniti. Interniranec se je šele po štirih mesecih posrečilo pobegniti in prosi, da se obvesti o tem javnost in oblastva, da pomagajo nesrečnikom. Med njimi se nahaja mnogo inteligentov, celo en urednik iz Belgrada, mnogo žen in otrok, ki so popolnoma odrezani od sveta, ker se njihova korespondanca uničuje in nimajo od nikogar pomoči.

— Graditev parlamentarnega poslopja v Belgradu. «Pionir» bo zgradilo v Belgradu poslopje narodnega predstavništva za 4 in po milijone dinarjev. Za notranjo ureditev narodnega predstavništva bo votiran poseben kredit. Poslopje je že zgrajeno do prvega nadstropja in stoji na Batagliji. Zgradba je bila postavljena že pred vojno za blago srbsko skupščino. Sedaj se bodo načrti preuredili tako, da bodo zgornji prostori novega poslopja namenjeni senatu, spodnji pa narodnemu predstavništvu. Dela so se že pričela ter bodo brzko dogovorljena še v tekočem letu.

Da je pomoriti 71 kmetov. Dne 21. t. m. se je pričela v Sarajevu glavna sodna razprava proti sodnemu svetniku Matu Boškiću - Tipoviču, ki ga toži državno pravdništvu radi zločina navadnega umora nad 71 kmeti, kateri so bili početkom vojne ustreljeni v Foči. Kakor pravi obtožnika, je imenje kmete izročil vojnemu sodišču, ki jih je obsodilo na smrt. Mnogo izmed

ustreljenih ni bilo niti 20 let starih. Dalje pravil obtožnika, da Boškić ni hotel opozorit avstrijskega prekega soda, da se nad osebami pod 20 leti starosti ne sme izvršiti smrtna odsoda. Dajal je članom prekega soda pravne navete in navodila, ki so bila povod za justifikacijam. Po zagovoru Boškiča se je pričelo zaslisanje prič, izmed katerih je najvažnejša Gjorge Kunarac, ki je bil istotko med obsojenimi kmeti, pa je pred izvršitvijo smrtno odsode pobegnil v Črno goro. Za avstrijske okupacije v Črni gori je bil prijet ter prepeljan v Bosno, kjer so ga izročili državnemu sodišču v Sarajevu. To sodišče pa ga je proglašilo za nedolžnega radi činov, zaradi katerih so bil ustreljeni kmetje v Foči. Razen Kunarca je tudi važna priča vodja zemljiske knjige Lavadanovič, ki je bil v Foči zapisnik obtoženega Boškiča. Razprava, ki bo trajala nekoliko dni, zbuja veliko zanimanje.

— Delavstvo dunajskih mestnih obračovstavka. Na Dunaju je delavstvo v mestnih plinarnih in elektrarnah, ker se zavlačujejo pogajanja o 40% povrašjanju temeljnih plač. Obstaja nevarnost, da bodo tudi ostali delavci stopili v stavko, predvsem cestni železničarji.

— Angleški buržui razstajajo! Po nekem uradnem posledicu je bila Angleško njenja pomorska in vojaška akcija proti Rusiji v enem samem letu nad 1 in pol milijarde ton. In sadovi?

— Angleški kulturni akti. Angleška soldatska in policijska populacija oplenila mesto Tuam na Irsem. Škoda znaša nad 1 in pol milijona frankov. In so še nekateri, ki se navdušujejo za demokratizem teh civiliziranih divjakov!

Dnevne vesti.

Državna okrožna zaščita dece in mladine v Mariboru je pričela poslovati dne 5. t. m. Njeno okrožje obsega Štajersko, Koroško in Prekmurje; podrejene so ji Državne krajevne zaščite v Trbovljah, Hrastniku, Velikovcu, Piberku, Dobrlivasi, Želeni Kapli, Borovljah in Rožku, vse svoje moči, pričeli pa je v Šmartnu le okrog 120 rdečesrajčnikov v približno tudi toliko »Orlic«. Naši klerikalci so se pri tej prireditvi v svojih računih precej zmobilili, kajti zagotavljajo, da pride v najslabšem slučaju nad 800 Orlov in nad 500 Orlic z dvema godbama; potem, ko so videli, da jih ni, so se pa izgovarjal na razne društvene prirede tve. Sprejem v udobju je bila zelo klavarna, zavast je bilo razobešenih samo 8 po celi vasi, kar dokazuje dovolj jasno, da Šmartno ni več klerikalna trdnjava in da se bomo ob prvih volitvah odresli za vedno klerikalnega mrčesa. Po maši se je vršil orlovske tabor pred cerkvijo, — kjer je stala vsa farovska familija — ter verno poslušala klerikalne govorilke, med katerimi so nastopali tudi bivši Habsburgovci in Šusterščanci v novi jugoslovanski uniformi. Predstavili so se ljudstvu kot največji domoljubi in najboljši politiki v naši državi, pozabili pa so na žalostne posledice in nesrečo, ki jo je rodila ogabna klerikalna politika. Pa saj zavedno ljudstvo vas je takoj spoznalo kot farizeje in hinavce, ki si hočajo oprati svoje črne roke pred maso še nezavednega ljudstva. Popoldne se je vršila klerikalna komedija na Grmcah, kjer je »kerikalni Janez« pokazal svoje mlade moči. Kot zaključek komedije je pa vzbudil iz spanja navzoče s svojim govorom g. Šparhakeli. Čudimo se pa, da je g. kaplan ob tej prilici pozabil na voditelja tukajšnje »Delavske zvezce«, ker Ablauf je že komaj čakal, da pride do besede. »Nehvaležnost je plačilo sveta«. Zvečer smo pa videli pijane klerikalce, ki so v Litiji napadli iz Vač mirno vračajoče se Sokole — tak je bil konec klerikalnega navdušenja in prevzeti katoliške morale. — Se nekaj: »Slovenec« laže, da je v Šmartnem 400 Orlov, v resnicu jih je pa le 40 članov in 15 Orlic!

Iz stranke.

Jutri, v torek, 27. t. m., kakor vedno zaupniški sestanek v mali dvojni »Mestnega doma«. Sodruži pride vsi!

Okrožna konferenca strokovnih organizacij v Celju. Strokovna komisija za celisko okrožje sklicuje konferenco vseh strokovnih organizacij načelajočih se na ozemlju celiskega okrožja. Konferenca se bo vršila v nedeljo, dne 1. avgusta 1920 v Celju in se prične ob 8. uri do pooldne v prostorjih hotela »Union«. Dnevní red konferenčni bo: 1. Poročilo predsednika, tainika, blagajnika, kontrole. 2. Organizacija in takтика. 3. Tisk. 4. Razno. Teritorij celiskega okrožja sega do včete Slovenske Bistrice, Rogatice, Brežic in Zidanega mosta ter Spodnjega Dravograda. Vse podružnice, načelajoče se na ozemlju so dolžne poslati na konferenco svoje zastopnike in sicer do 200 članov 1 in za vsakih nadaljnih

nih 200 članov zopet po 1 zastopniku. Manjše število članov kakor 200 se šteje kot polnih 200, ravnotako se nepolno število nad 200 šteje kot polnih nadaljnih 200. Stroški za deležne morajo dolične podružnice za svoje deležne nositi same. Vse podružnice imajo nemudoma poslati izkaz o številu članstva tainištvu okrožne strokovne komisije v Celju. Vodnikova ulica 3. Vsa ostala navodila prejemajo podružnice od tainištv. Na vodstvu podružnice je, da ukrene vse potrebne priprave za udeležbo na konferenci. (To obvestilo se tiče tudi železničarjev in tiskarjev.) — Za tainištvo okrožne strokovne organizacije v Celju: A. Leskovšek.

Gospodarstvo.

— Za izvoz lesa in lesnih izdelkov je določila komisija ministrstva nastopne cene: Za Nemčijo rezan in tesan les 1000 mark, okrogel les 600 mark, za Švico rezan in tesan les 90 švic. frankov, az Francijo 240 frankov, za Italijo 300 lir, za Hollandijo 45 frankov. Izvozna taksa znaša za tesan les 25%, za okrogel les 35 odstotkov. Drva za Avstrijo in Madžarsko se prodajajo po 18.000 čehoslovaških kron za 10.000 kg, mehka drva po 26.000 čehoslovaških kron. Za izvoz se plača 35 odstotna taksa.

Iz Slovenije.

Šmartno pri Litiji. (Klerikalna poslovna) Dne 11. t. m. so naši klerikalci proslavili desetletnico orlovskega obstoja. Pokazati so hoteli svojo veliko moč. Kljub temu, da so zborvali iz celega Posavja vse svoje moči, pričeli pa je v Šmartnu le okrog 120 rdečesrajčnikov v približno tudi toliko »Orlic«. Naši klerikalci so se pri tej prireditvi v svojih računih precej zmobilili, kajti zagotavljajo, da pride v najslabšem slučaju nad 800 Orlov in nad 500 Orlic z dvema godbama; potem, ko so videli, da jih ni, so se pa izgovarjal na razne društvene prirede tve. Sprejem v udobju je bila zelo klavarna, zavast je bilo razobešenih samo 8 po celi vasi, kar dokazuje dovolj jasno, da Šmartno ni več klerikalna trdnjava in da se bomo ob prvih volitvah odresli za vedno klerikalnega mrčesa. Po maši se je vršil orlovske tabor pred cerkvijo, — kjer je stala vsa farovska familija — ter verno poslušala klerikalne govorilke, med katerimi so nastopali tudi bivši Habsburgovci in Šusterščanci v novi jugoslovanski uniformi. Predstavili so se ljudstvu kot največji domoljubi in najboljši politiki v naši državi, pozabili pa so na žalostne posledice in nesrečo, ki jo je rodila ogabna klerikalna politika. Pa saj zavedno ljudstvo vas je takoj spoznalo kot farizeje in hinavce, ki si hočajo oprati svoje črne roke pred maso še nezavednega ljudstva. Popoldne se je vršila klerikalna komedija na Grmcah, kjer je »kerikalni Janez« pokazal svoje mlade moči. Kot zaključek komedije je pa vzbudil iz spanja navzoče s svojim govorom g. Šparhakeli. Čudimo se pa, da je g. kaplan ob tej prilici pozabil na voditelja tukajšnje »Delavske zvezce«, ker Ablauf je že komaj čakal, da pride do besede. »Nehvaležnost je plačilo sveta«. Zvečer smo pa videli pijane klerikalce, ki so v Litiji napadli iz Vač mirno vračajoče se Sokole — tak je bil konec klerikalnega navdušenja in prevzeti katoliške morale. — Se nekaj: »Slovenec« laže, da je v Šmartnem 400 Orlov, v resnicu jih je pa le 40 članov in 15 Orlic!

— Tekma. Končala je v relaciji 2:4 v prilogi »Ilirije«. Tudi tukaj bi se dalo povedati isto kot pri prvih. Drugi del je bil interesanterji, »Ilirija« je dobila tukaj kar zaporedomo svoje 4 partije, ampak mislim, da deloma tudi na račun tistega barbarskega incidenta takoj ob začetku.

paragrafu kot celjska okrajna sodnja na 1 mesec zapora in 1500 krov globe. Sodružje invalidov Izgubil je desno roko v železničarski službi. Ker ga hočajo slovenegraški mogotci popolnoma uničiti, so vzeli njegovi ženi gostilniško koncesijo brez vzroka. Povemo vam: nehaite! Prišla bo sodba tudi za vas! Takrat bo sodilo siromašno ljudstvo vaše sedanje zločine. Ali se še spominjate na svetovno vojno? Na tiste denuncijante, ki so denuncirali svoje politične nasprotnike in tudi konkurenčne Slovence? Takrat so bili denuncijanti avstrijski in nemški patriotje. Samo beseda je zadostovala, pa si šel po zasljanju sovražne priče in po sodbi pristranskih sodnikov v večmesečno ječo. In to je bila vaša šola. Ta šola naj vam bo tudi izid tega dela. Z vsakim zatiranjem in preganjanjem pa je dobil avstrijski sistem smrtnega sovražnika. Shod, ki se je vršil v nedeljo 18. junija v hotelu Balkan in na katerem je postal sodelnik. Koren iz Celja, vam naj bo dokaz, da ste na napačni poti. Vladni zastopnik 'e' vam lahko priča, ki je bil primoran gledati sčasne oči izstranjenih in izkoriscenih ženskih in moških zborovalcev. In kadar se bodo bilo te solzne oči smejale, takrat bo obračum.

SPORT IN TURISTIKA.

1. Nogometna tekma »Amateur«, »Ilirija« je izpadla v relaciji 4:3 za »Amateur«. Igra je bila vrlo zanimiva in je nudila velikega užitka, posebno v drugem delu, kjer je izrabila napadna vrsta »Ilirije« par krasnih momentov sebi v prilog — žalibog brez zmagovalca uspeha, ker se moštvo »Ilirije« še ni otrelo tiste prehitevajoče nervoznosti pred vratni, ki je bila — nmagrede bodi omenjeno — tako usodenega pomena pri zadnji tekmi z »Wiener Sportklubom«. Napadna vrsta »Amateur« se je izkazala s svojo kombinacijo kot zelo opasen nasprotnik »Ilirije«.

2. Tekma. Končala je v relaciji 2:4 v prilogi »Ilirije«. Tudi tukaj bi se dalo povedati isto kot pri prvih. Drugi del je bil interesanterji, »Ilirija« je dobila tukaj kar zaporedomo svoje 4 partije, ampak mislim, da deloma tudi na račun tistega barbarskega incidenta takoj ob začetku.

Aprovizacija.

Prodaja petroleja. Ljubljanski trgovci, ki so dobili petroljev od mestne aprovizacije, ga naj prodajajo ljubljanskim strankam brez izkazila. — Trgovci, ki bi še prevzeli petrolje, naj se zglaše na magistratu.

Izdajatelj: Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Jak. Velovec.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKEVSKA ULICA STEV. 6

KREGISTOVAKA ZAPRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TIKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADNE, NAJMODERNEJSE PLAKATE IN VABILNA. . . ZA SHODE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJSA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD. . .

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Zaloge novih raznolikih z najboljšo pnevmatiko, posebej zravnih, zravnih drav, in zravnih vrtnih delih z dvovaljkami in razne strojne. — Vzamejo se tudi stare dvovaljke.

F. B. trgovina z raznimi stroji,

LJUBLJANA, Stari trg 28.

Gostilna
se vzame v najem.
Cenjene ponudbe na upravo
„Napreja“ pod „20“.